

Obsah

Úvodem

Dějiny rétoriky – dějiny bez pohybu?	9
--	---

I *Řecké počátky rétoriky* 19

Hledání <i>techné</i>	19
Protagorova agonální rétorika	22
První učitelé	23
Antická rétorika jako model přesvědčivé komunikace	24
Platonův nekončící spor s rétorikou	25
Isokratova výchova k umění rétoriky	28
Aristotelovo dovršení rétorického systému	30

II *Rétorika helénistická a římská* 35

Zrození helénistické filologie	35
Výuka rétoriky v období helénismu	38
Hermagoras z Temnu a učení o <i>stasis</i>	39
Rétorika v antickém Římě	42
Rétorika pro Herennia	43
Ciceronův dokonalý řečník jako občan a politik	46
Kvintiliánovy Základy rétoriky	49
Plinius Mladší a Tacitus o smyslu rétoriky v císařském Římě	51
Období druhé sofistiky a Hermogenova rétorika jako soustava	54

III *Rétorika a křesťanská kultura středověku* 58

Rétorika a alegorie sedmi umění u Marciana Kapelly	65
Aurelius Augustinus – kazatel, rétor, polemik	66
<i>Topica Boetii</i> – rétorika ve službě dialektiky	69
Kassiodorův encyklopedický obraz křesťanského světa	72
Isidor ze Sevilly, a počátky školské vzdělanosti	73
Rétorika jako součást gramatiky: Beda z Jarrow (Venerabilis)	74
Učitel moudrosti a výmluvnosti: Alkuin z Yorku	75

<i>Artes praedicandi</i> : kazatelská rétorika ve středověku	76
<i>Artes dictaminis</i> : nová tvář rétorického umění	80
<i>Artes poetriae</i> : teorie a praxe psaného diskurzu	86
Rétorika středověké Byzance	91
 IV <i>Od humanismu k osvícenství</i>	94
 Rétorika v období humanismu a renesance	94
Laurentius Valla	96
Jiří Trapezuntský	98
Rudolf Agricola	99
Rétorika v díle Erasma Rotterdamského	100
Autorita protestantské rétoriky Filipa Melanchthona	103
Petr Ramus a Audomarus Taleus. Tradice philippo-ramistických rétorik	104
<i>Rhetorica perfetta</i> Francesca Patriziho	108
Rétorika 16.-18. století ve službách církve	110
Suarezova jezuitská rétorika	110
Caussinovy figury, symboly a emblémy	111
Jezuitská rétorika v Čechách a v Polsku. Bohuslav Balbín	112
Protestantské rétoriky a učebnice kazatelství	113
Keckermann a gdaňská rétorika	113
Vossiova rétorika řečnických afektů	114
Českobratrská rétorika Jana Amose Komenského	114
Náboženské, politické a kulturní předpoklady rozkvětu rétoriky v Rusku a na Ukrajině	118
Společenství učenců střídá Republika literátů. Filozofie proti rétorice na prahu nové doby	121
Baconův polemický dialog s rétorikou	122
Hobbesova rétorika jako politická zbraň	124
Karteziánské inspirace Bernarda Lamyho	125
Normy stylu a měřítka vкусu v rétorice 18. století	126
Fénelonova rétorika jako umění portrétu	127
Du Marsais a jeho projekt filozofické rétoriky	128
Vicovy <i>Institutiones oratoriae</i> a projekt „nové vědy“	129
Rétorika - výchova k vytříbenému vкусu (Bouhours, Rollin, Dubos) .	130
Adam Smith a skotská rétorika	131
Rétorika ve Španělsku a Gregorio Mayans y Siscar	134
Filologická orientace rétoriky v Německu - Johann Christoph Gottsched	136
Lomonosov a vývoj klasicismu v Rusku	137

V Rétorika v 19. století	140
Friedrich Nietzsche a filozofie rétoriky	142
Rétorika 19. století ve Francii. Sémantická teorie tropů a figur Pierra Fontaniera	144
Rétorika 19. stol. v Anglii. Whately, Bain, Spencer	146
Jungmannova <i>Slovesnost</i> jako rétorika čtenářského poučení a vkusu	148
VI Rétorika ve 20. století	151
Rétorika – inspirace myšlení o jazyce, literatuře a filozofii	153
Rétorika ve Spojených státech proti komunikačním bariérám	155
Rétorika od poloviny 20. století v Evropě	158
Teorie argumentace v díle Chaima Perelmana a Stephena Toulmina	159
Rétorika 2. poloviny 20. století v románských zemích	161
<i>Závěrem</i>	163
<i>Summary</i>	164
<i>Výběrová bibliografie</i>	168
<i>Jmenný rejstřík</i>	176